

Lista zmian

dokonanych w projekcie ustawy w stosunku do Założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 18 marca 2014 r., zwanych dalej „Załoženiami”.

I. Nowe propozycje.

1. Dodano przepisy **art. 305ja** Ordynacji podatkowej i **art. 27** ustawy nowelizującej, implementujące do polskiego porządku prawnego art. 8 dyrektywy Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracji w dziedzinie opodatkowania i uchylającej dyrektywę 77/799/EWG (Dz. U. UE L 64 z 11.03.2012 str. 1). Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 8 dyrektywy ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2015 r. (art. 29 ust. 1 dyrektywy).
2. W **art. 56a** Ordynacji podatkowej wprowadzono rozwiązanie mające na celu promowanie samodzielnego korygowania błędów w deklaracjach w przypadku zaniżenia zobowiązania podatkowego, bez oczekiwania na działanie organu podatkowego. Nastąpi to poprzez zmniejszenie wysokości obniżonej stawki odsetek za zwłokę do wysokości 50% stawki podstawowej oraz wprowadzenie sześciomiesięcznego ograniczenia czasowego możliwości składania korekty deklaracji uprawniającej do obniżonej stawki odsetek. W zakresie stosowania stawki obniżonej do zaległości podatkowych powstałych przed dniem wejścia ustawy przewidziano także przepis przejściowy (**art. 20**). W **art. 56b** Ordynacji podatkowej wprowadzono administracyjne narzędzie o charakterze prewencyjnym adresowane do podatników z obszarów podwyższonego ryzyka, które są szczególnie narażone na nadużycia. Projektowany przepis przewiduje wprowadzenie podwyższonej stawki odsetek za zwłokę, w wysokości 200% stawki podstawowej, dla podatników podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, którzy bądź nie wywiązują się z obowiązku składania deklaracji bądź zaniżają wysokość deklarowanego zobowiązania (zawyżają wysokość nadpłaty/zwrotu podatku) o ponad 25% kwoty należnej. Powyższe propozycje wymagają zmian dostosowawczych w ustawie – Prawo celne (**art. 6 pkt 3** projektu - wprowadzenie obniżonej i podwyższonej stawki odsetek dla dłużników celnych), ustawie o podatku od towarów i usług (**art. 10 pkt 2** projektu), ustawie o podatku akcyzowym (**art. 14** projektu) oraz ustawie o kontroli skarbowej (**art. 4 pkt 4** projektu).
3. W **art. 60 § 1 pkt 1 i 2 oraz § 1a** Ordynacji podatkowej dodano możliwość dokonywania wpłat na rachunek płatniczy prowadzony przez instytucje pieniądza elektronicznego. Taka możliwość ułatwi zapłatę podatków. W powyższym zakresie wprowadzono zmiany dostosowawcze w **art. 57 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2** ustawy Prawo – celne.
4. Dodano przepisy pozwalające na zapłatę podatków w urzędach skarbowych i urzędach celnych kartą płatniczą (**art. 60 § 1 pkt 2, art. 60 § 2a i 2b art. 61b** Ordynacji podatkowej). Wprowadzenie tej możliwości ułatwi zapłatę podatku. Dostosowano przepisy ustawy - Prawo celne w zakresie płatności należności celnych (**art. 57**) do projektowanych przepisów Ordynacji podatkowej (art. 61b).
5. Dodano przepisy wykonujące wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r. sygn. akt SK 40/12 (**art. 59a, uchylenie art. 70 § 8** Ordynacji

podatkowej, **art. 24 ust. 5 i 5g** ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, **art. 41b ust. 2** ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz **art. 21 projektu** – przepisy przejściowe).

II. Modyfikacje oraz uzupełnienia propozycji zawartych w Założeniach.

1. W zakresie interpretacji indywidualnych w **art. 14n** Ordynacji podatkowej w **§ 1 dodano pkt 1a**, który usuwa wątpliwości interpretacyjne w zakresie uprawnienia podmiotów planujących utworzyć podatkową grupę kapitałową do wnioskowania o interpretację w zakresie przyszłych rozliczeń grupy. Precyzuje się, że ochroną wynikającą z interpretacji indywidualnej objęta jest również podatkowa grupa kapitałowa, która zastosowała się do interpretacji indywidualnej wydanej przed powstaniem grupy na wniosek spółki planującej utworzenie tej grupy. Ta zmiana wspiera korzystanie z rozliczania podatków w formule grupy kapitałowej. Zmiana uwzględnia uwagi zgłoszone w ramach konsultacji publicznych.
2. W nowym rozdziale 1b Ordynacji podatkowej (**art. 14u – 14ze**) dotyczącym opinii zabezpieczających zmodyfikowano zasady zmiany z urzędu opinii zabezpieczających. W Założeniach wskazano, że zmianie będą podlegały tylko tzw. „milczące” opinie zabezpieczające. Natomiast w projekcie ustawy w art. 14zb § 1 wprowadzono prawo dla Ministra Finansów do zmiany z urzędu wydanej opinii zabezpieczającej, gdy opinia ta stanie się sprzeczna z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego lub Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Celem tej zmiany jest zachowanie zasady równego traktowania podatników, która jest jedną z zasad przyjmowanych w orzecznictwie TSUE. Ponadto brak możliwości zmiany opinii zabezpieczającej sprzecznej z orzecznictwem TK lub TSUE stawałoby w uprzywilejowanej pozycji niektórych podatników.
3. W **art. 18c § 1** Ordynacji podatkowej w katalogu organów wyznaczanych przez Ministra Finansów jako właściwego do prowadzenia postępowania podatkowego dodano także dyrektora izby skarbowej. Dyrektor izby skarbowej, podobnie jak ujęty w Założeniach dyrektor izby celnej, może być organem pierwszej instancji.
4. W **art. 25e § 1** Ordynacji podatkowej wprowadzono limit stosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania - znaczna korzyść podatkowa musi przekraczać 50.000 zł za rok podatkowy lub inny okres rozliczeniowy. Ponadto wprowadzono przepis pozwalający na kumulowanie korzyści podatkowych z konstrukcji prawnych tożsamy podmiotowo i przedmiotowo w celu uniknięcia zachowań polegających na sztucznym dzieleniu konstrukcji, jakie miały już miejsce w zakresie podstaw opodatkowania przychodów z oszczędności i innych środków pieniężnych (**art. 25e § 2** Ordynacji podatkowej).
5. W zakresie zastawu skarbowego wprowadzono zmiany w Ordynacji podatkowej polegające na:
 - a) określeniu w przepisie **art. 43** informacji, jakie zawierać powinien rejestr, które wpisywane będą zgodnie ze strukturą prowadzonego rejestru określoną na podstawie przepisu upoważniającego zawartego w art. 46f pkt 1;
 - b) uregulowaniu w **art. 45 § 2** kwestii przyjmowania kolejności wpisów zastawu skarbowego, co ma zasadnicze znaczenie dla kolejności zaspokojenia wierzyciela z przedmiotu zastawu;
 - c) określeniu w art. **46a i 46b** trybu i sposobu składania wniosków o dokonanie wpisu zastawu;
 - d) uzupełnieniu w art. **46g** przesłanek wygaśnięcia zastawu skarbowego o sprzedaż przedmiotu zastawu w postępowaniu upadłościowym. Jednocześnie w **art. 46h**

rozszerzono przesłanki wykreślenia zastawu skarbowego z rejestru na wniosek osoby lub organu. Zrezygnowano z określenia terminu do złożenia wniosku o wykreślenie wpisu z rejestru. W Założeniach proponowano 30-dniowy termin na złożenie wniosku o wykreślenie z rejestru, jeżeli ruchomość lub prawo majątkowe obciążone zastawem skarbowym w dniu jego ustanowienia nie stanowiły własności podatnika, płatnika, inkasenta, następcy prawnego lub osoby trzeciej odpowiadającej za zaległości podatkowe.

- e) rozszerzeniu w **art. 46f**, w stosunku do Założeń, zakresu upoważnienia ministra do spraw finansów publicznych do wydania rozporządzenia regulującego kwestie szczegółowe związane m.in. ze strukturą rejestru oraz sposobem przysyłania wniosków o wpis zastawu skarbowego do rejestru i innych dokumentów.

Zaproponowane zmiany w zakresie zastawu skarbowego mają w dużej mierze charakter porządkujący (np. zmiana numeracji artykułów) oraz dostosowawczy do istniejącego otoczenia i wymogów informatyzacji administracji podatkowej. Powyższe propozycje wymagają zmian dostosowawczych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych (**art. 3 pkt 5 projektu**), w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (**art. 13 projektu**), ustawie – Prawo o ruchu drogowym (**art. 16 projektu**) oraz przepisu przejściowego (**art. 19 projektu**).

6. W **art. 62 § 6 i 7** Ordynacji podatkowej poszerzono przypadki, w których postanowienie o zaliczeniu będzie wydawane wyłącznie na wniosek podatnika. Chodzi o sytuacje, gdy wpłata w całości pokrywa kwotę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę albo kwotę zaległości, gdy odsetki są nienależne albo zaliczenie wpłaty następuje w całości zgodnie z żądaniem wpłacającego. W zakresie rozwiązań proponowanych w Założeniach limit dla wydawania postanowień na wniosek proponuje się zwiększyć z dwukrotności do pięciokrotności kosztów upomnienia. Celem tych zmian jest zmniejszenie kosztów administracji przy zachowaniu prawa podatnika do uzyskania postanowienia o zaliczeniu w każdej sytuacji.
7. W **art. 67d § 1 pkt 3** Ordynacji podatkowej doprecyzowano, że przesłanką umorzenia z urzędu zaległości podatkowej będzie także oddalenie przez sąd wniosku o ogłoszenie upadłości. Jest to sytuacja analogiczna do umorzenia postępowania upadłościowego, która została dodana w Założeniach.
8. W **art. 75 § 3 i art. 77 § 5 pkt 3** Ordynacji podatkowej wprowadzono możliwość wystąpienia o stwierdzenie nadpłaty spółkom, które tworzyły podatkową grupę kapitałową w momencie utraty przez grupę statusu podatnika, w zakresie zobowiązań tej grupy - uwzględniając uwagi zgłoszone w ramach konsultacji publicznych.
9. Zrezygnowano ze zmian w **art. 76a § 2** Ordynacji podatkowej w zakresie momentu zaliczania nadpłat na poczet zaległości podatkowych, pozostawiając dotychczasowe rozwiązania uwzględniając uwagi zgłoszone w konsultacjach społecznych.
10. Zrezygnowano w tym projekcie ze zmian w **art. 99, art. 306f § 2 i dodania art. 272 pkt 4** Ordynacji podatkowej. Zmiany tych przepisów, jako związane z projektowanymi przepisami dotyczącymi opodatkowania przychodów pochodzących ze źródeł nieujawnionych, zostały włączone do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy – Ordynacja podatkowa (nr UB25 w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów).
11. Proponuje się określić w Ordynacji podatkowej a nie w przepisach wykonawczych do ustawy o doradztwie podatkowym, jak proponowano w Założeniach, zasady wyznaczania doradców podatkowych na tymczasowych pełnomocników

- szczególnych (**art. 138o § 1**). Inicjatorem tej procedury jest organ podatkowy, co uzasadnia umiejscowienie tej procedury w Ordynacji podatkowej.
12. W projektowanym **art. 138p** Ordynacji podatkowej doprecyzowano, że za pełnomocnika ogólnego strony będzie uważany kurator wyznaczony przez sąd wyłącznie na wniosek organu podatkowego, a nie każdy kurator.
 13. W dodanym **art. 271c § 6** Ordynacji podatkowej zawarto delegację dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania obligatoryjnego rozporządzenia określającego szczegółowo kwestie wynagrodzeń i rozliczeń kosztów członków Rady do Spraw Unikania Opodatkowania. W Założeniach ta kwestia jest ujęta bardzo ogólnie.
 14. W **art. 2** projektu dodano przepis **art. 155b § 1a** w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, który umożliwi doręczenie decyzji o zabezpieczeniu przez organ egzekucyjny lub egzekutora. Jest to zmiana umożliwiająca stosowanie projektowanego w Założeniach nowego art. 33 § 1a Ordynacji podatkowej.
 15. W **art. 5** projektu dodano zmiany w ustawie o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników uzupełniające, w stosunku do proponowanych w Założeniach, zmian w zakresie właściwości miejscowej organu podatkowego dla celów VAT (**art. 4 i ust. 2 w art. 9**) oraz zmian w zakresie pełnomocnictw (**art. 5 ust. 4a i art. 10a ust. 4**).
 16. W **art. 15** projektu dodano zmiany dostosowawcze w **art. 41b ust. 7 i art. 52 ust. 1 pkt 1** ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.
 17. W **art. 18** projektu, w celu usunięcia potencjalnych wątpliwości odnoszących się do retroaktywnego stosowania przepisów w zakresie przeciwdziałania unikaniu opodatkowania, dodano że przepisy te stosuje się do zobowiązań podatkowych powstałych od dnia 1 stycznia 2016 r.
 18. W **art. 24**, w odniesieniu do należności przypadających spadkobiercom proponuje się wprowadzenie przepisu pozwalającego na respektowanie złożonych przez spadkobierców, na podstawie dotychczasowych rozwiązań, oświadczeń w sprawie podziału przypadających im należności. Celem zmiany jest ochrona praw nabytych. W Założeniach ta kwestia nie została ujęta.
 19. W **art. 26** projektu ustawy przewiduje się aby złożone, zgodnie z uchylanym art. 281a Ordynacji podatkowej, upoważnienia były traktowane jako pełnomocnictwa szczególne do spraw kontroli podatkowych także wtedy, gdy w dniu wejścia w życie ustawy nie toczyła się kontrola. Celem zmiany jest ochrona praw nabytych. Założenia dotyczą tylko upoważnień w toku trwającej kontroli.
 20. W projektowanym **art. 32** Ordynacji podatkowej zmodyfikowano przepisy końcowe, przewidując, że ustawa wejdzie w życie 1 czerwca 2015 r. (według Założeń – 3 miesiące od dnia ogłoszenia). Z dniem 1 stycznia 2016 r. przewidziano wejście w życie przepisów dotyczących klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania, Rady ds. Unikania Opodatkowania oraz opinii zabezpieczających (według Założeń - 6 miesięcy od dnia ogłoszenia) oraz przepisów art. 71 dotyczących przedawnienia zaległości podatkowych, o których mowa w art. 52 i art. 52a Ordynacji podatkowej, zwrotu różnicy podatku, zwrotu podatku naliczonego oraz nadwyżki podatku naliczonego nad należnym w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług (według Założeń – 3 miesiące od dnia ogłoszenia). Ponadto z dniem 1 stycznia 2017 r. przewidziano wejście w życie przepisów dotyczących Rejestru Zastawów Skarbowych (według Założeń wchodziły w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.).